

1

Muistettavaa

Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma

- Ympäristökorvauksen v. 2023 sitoutuneiden on palautettava suunnitelma kuntaan **30.4.2026 mennessä**
- Tehdään osoitteessa ilmastosuunnitelma.fi
- Tulee näkyviin Vipu-palveluun vasta huhtikuun lopussa

Ympäristökorvauksen verkkokoulutus

- Koulutus koskee tiloja, jotka ovat vuonna 2025 valinneet ympäristösitoumukseen ilmasto- ja ympäristökoulutus -toimenpiteen
- Tieto onko valinnut/ tehnyt koulutusta näkyy Vipu-palvelun "sitoumukset ja sopimukset" -osiossa
- Koulutus tulee tehdä **30.4.2026 mennessä**
- Koulutus löytyy Vipu-palvelun "hae tukia ja jätä ilmoituksia" -osioista

2

Tukihaku 2026

Aikataulu

- Peruslohkomuutokset + kasvulohkojen tallentaminen on jo mahdollista
- Peltotukien haku ja Vipu-neuvoja avautuu **28.4.2026**

➤ **Tukihaku päättyy tiistaina 9.6.2026**

- Muutosvaihe **10.6.-1.10.2026**
  - Huom! Valvonnasta ilmoittaminen katkaisee muutosmahdollisuuden
  - Pidä hakemus aina ajan tasalla

Isoin muutos

- Ympäristökorvauksen valumavesien hallinta –toimenpide: alat ilmoitetaan jo peltotukihauussa (aikaisemmin syysilmoituksella)

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/hakuoppaat-ja-ohjeet-viljelijöille/peltotukien-hakuopas/peltotukien-hakuopas-2026/>

3

Peruslohkomuutokset

Jaot, yhdistämiset, uusien peruslohkojen luonti

- Tehdään peruslohkomuutokset -osiossa
- Tehtävä ja lähetettävä ennen varsinaista peltotukihakemusta
- Suositus, että tehdään hyvissä ajoin

Rajakorjauksia voi tehdä peruslohkomuutokset-osiossa tai peltotukihakemuksella

- lähtevät kuntaan käsiteltäväksi vasta, kun peltotukihakemus lähetetään

Jos karttakuva ei tue tehtyä muutosta, Vipu-mobiiliin lähetetään kuvapyyntö

- pyydetään tietystä alueesta 1-2 kuvaa lohkon sisältä
- Tarkoitus varmistaa maatalousmaan kunto
- Eryteisesti kokonaan uudet peruslohkot, valvonnan viljelemättömäksi toteamat, muodon parantamiset

4

Maatalousmaa

Maatalousmaan hallinta

- Peruslohkojen, joille haetaan tukea, pitää olla tuenhakijan hallinnassa peltotukien haun päättymisestä muutosvaiheen päättymiseen saakka eli **9.6.–1.10.2026** (Huom! Kasvipeitteisyyden säilytysaika)
- Hallintaan oikeuttaa vain omistus tai vuokraus
- Varmista vuokrasopimusten ajantasaisuus, myös suulliset
- Varmista että olet poistanut hallinnasta poistuneet lohkot hakemukseltasi

Maatalousmaan oltava viljelykelpoista:

- Peruskunnostustoimet tehtynä (kalkitus, kuivatus).
- Ilmoita raivio vasta, kun se on tasattu pellon näköiseksi ja kasvuston saa kasvamaan
- Kasvulohkon on oltava tukikelpoinen tukihaun päättymisestä alkaen kasvukauden loppuun saakka (vähintään 31.8. asti).
- Pellon viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti

5

Maatalousmaan oltava viljelykelpoista

Rehunurmi, laidunnurmi, ym.

- Kasvuston perustaminen ja myöhemmin hoito on tehtävä siten, että markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista

Luonnonhoitonurmi

- Vanhakin nurmi käy, vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä vuosittain
- heinä- ja nurmirehukasveja yli 50 %

Viherkesanto

- Heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja tulee olla yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta.

6

Maatalousmaan ilmoittaminen

Poista peruslohkosta alat, jotka eivät ole maatalouskäytössä/ viljelykelpoisia:

- Pitkään hoitamatta olleet alat
- Varastoalueet, rakennustyömaat, jaloittelutarhat, tiet, piha-alueet

Poista maatalousmaahan kuulumaton ala

- Rajakorjauksella tai piirtämällä saareke, jos koskee vain osaa lohkoa
- Poista peruslohko maatalouskäytöstä, jos koskee koko lohkoa

➤ Jos ala myöhemmin otetaan takaisin maatalouskäyttöön, sen voi lisätä rajakorjauksella peruslohkon alaan tai perustaa uusi peruslohko aiemman paikalle ja se saa samat ”ominaisuudet” kuin ennen poistoa

- + Liitä uusi peruslohko hallintaan
- × Poista peruslohko maatalouskäytöstä

Viranomaistiedot

Sanasto [↗](#)

7

Muutosaikana 10.6.-1.10.2026

Viljelemätön –kasvikoodi

- Käytetään alalle, jonka toteat tukihaun jälkeen, että ala ei ole viljelykelpoista
- Hallinto passivoi viljelemättömäksi ilmoitetut alat

Tuen peruminen –kasvikoodi

- Käytetään alalla, jolla ei tehdä maataloustoimenpiteitä
- Jos ala ei ole viljelykelpoista maatalousmaata, älä käytä tuen peruminen –kasvia
  - Jos valvonnassa todetaan, että ko. ala ei ole viljelykelpoista maatalousmaata, aiheutuu pinta-alaseuraamus

8

Kasvulohkon alaan kuuluvat tilapäisesti viljelemättömät alat

Kasvulohkolle ilmoitetun kasvin alaan kuuluvaksi voidaan lukea

- lohkolta korjatut säilörehupaalit, rehuauma ja lantapatteri (jos ei perustettu alusta), kun niitä ei ole varastoitu paikallaan useampaa vuotta
- sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto
- lohkon piiri- tai sarkaojien kaivuumaat (1 vuosi)
- pienet kylvämättömät alat (enintään 5 aaria)

Kesantoina voi ilmoittaa

- kylvämättä jäänyt ala (tilanteesta riippuen avo- tai sänkikesanto)
- peruskunnostettava ala (salaojitus yms., jos ei tehdä sadonkorjuun jälkeen)

Huom. myös kesannolla on hoitovaatimus

9

Maataloustoiminta

Viljelykasvit

- Kasvusto on perustettava 30.6. mennessä
- Pyri tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato
  - Tee tavanomaiset viljelytoimet, lannoita ja huolehdi kasvinsuojelusta

Heinä- ja muiden nurmirehukasvustojen sato on sato korjattava, laidunnettava, niitettävä tai kasvusto uusittava viimeistään 15.9.

- Rehunurmet, luonnonlaitumet ja muut nurmet
- Valvotun siementuotannon nurmilla korjuu voidaan tehdä myös 15.9. jälkeen (huom. jos satoa ei korjata, tuen peruminen on mahdollista vain muutosajan puitteissa)
- Ruokohelvellä hyväksytään myös kevätkorjuu

Avokesanto muokkaus, peruskunnostustoimet

10

ALUSTAVAT PELTOTUET vuonna 2026							Nivalan YTA-alue/ MV 18.3.2026 maatalous.nivala.fi						
Tukialue C2							Ympäristökorvauksen lohkoittaiset toimenpiteet			Ekojärjestelmän tuet yht. enintään 25% suorien tukien alasta			
Tukitasot ovat €/ha. Tukitasot tarkentuvat, kun tiedetään koko tukikelpoinen ala.							maan- parannus- ja saneeraus- kasvit (maks. 20% kk-alasta)	turve- peltojen nurmet	suoja- vyöhyke- nurmi	luonnonhoito- nurmet (maks. 10 % suorien tukien alasta)	viher- lannoitus- nurmet	monimuotoi- suuskasvit (riista, niitty, maisema, lintu)	
ohra kaura vehnä nurmi	ruis, kuitu- hamppu	valk. kasvus- tot (valk.kasvia yli 50%)	rypsi rapsi herne härkä- papu	kumina	kesanto								
Ympäristökorvaus	45	45	45	45	113	0	45+223	45+200	430	0	0	0	
Luonnonhaittakorvaus	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	
Perustulotuki	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	
Uudelleenjakotuki maks. 50 ha	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
Erikoiskasvipalkkio	0	0	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ekojärjestelmän tuet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	100	210	
Pohjoinen ha-tuki	0	75	45	75	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yleinen ha-tuki	10	10	10	10	10	0	10	10	0	0	10	0	
YHTEENSÄ	440	515	485	610	508	385	663	640	815	440	495	595	
Nuorten vilj.EU-tuki maks. 150 ha	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Nuorten vilj. kans.tuki	50	50	50	50	50	0	50	50	0	0	50	0	
* kesantoa ja luonnonhoitonurmia voi olla yhteensä maks. 25% kk-alasta							Muut ymp.korvauksen lohkoittaiset toimet			€/ha		Ekojärjestelmän tuet:	
kk-ala = korvauskelpoinen ala							Kerääjäkasvit (maks. 35% kk-alasta)			97		Talviaikainen kasvipeltisyys 40 €/ha	
suorien tukien ala = ala, jolle voidaan maksaa perustulotuki (=maatalousmaata, jolla on maataloustoimintaa)							Kiertotalouden edistäminen (maks. 80% kk-alasta)			37		Ei makseta: mm. kevytluokattu ala,	
							Puutarhakasvien kasvinsuoj.menetelmät			500		turvepeltojen nurmet, suojavaiohykenurmet, sänkikesanto	
							Lintupellot			600			
							Säätösalaajitus			77			
							Altakastelu tai kuiv.vesien kierrätysjärjestelmä			214			
Luomutuet			Kasvinviljelytila		184 €/ha								
			Kotieläintila		184 + 150 €/ha								

Maksetaan korvauskelpoiselle alalle

11

Korvauskelpoisuus

Vuonna 2026 on mahdollista:

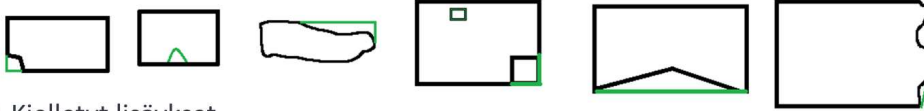
- Hakea korvauskelpoisuutta tilusjärjestelyssä hallintaan tullee alalle
- Tehdä lohkon muotoa parantavat korjauksia
  - Lisäys voi olla enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon alasta, kuitenkin enintään 0,50 ha
  - Lisäyksen pitää parantaa muotoa!
  - Älä ilmoita yli rajoitteen
- Saada korvauskelpoisuus takaisin, jos se on poistunut 2025
- Korvauskelpoisuuden vaihdot ovat mahdollisia omien peruslohkojen välillä

12

Korvauskelpoisuus

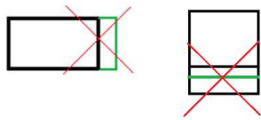

- Sallitut lisäykset

- Kielletyt lisäykset

- Lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa

13

Korvauskelpoisuuden jako hallinnon toimesta

Korvauskelpoisuutta on jaettu kolmella eri perusteella

1. Elinvoimakeskuskohtainen kiintiö
2. Nuorten viljelijöiden tulotuen saaminen 2025
3. Lohkon sijainti tietyissä Itä-Suomen maakunnissa (ei koske meidän aluetta)

Tuenhakijan ei tarvitse itse hakea

- Kunta ilmoittanut niille ketä koskee

Korvauskelpoisuutta ei voi saada eikä sitä voida siirtää lohkolle, jota koskee vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta (raivattu 2022 jälkeen)

14

Elinvoimakeskuskohtainen kiintiö

- Elinvoimakeskukseen sisällä on hyväksytty korvauskelpoiseksi uusia lohkoja yhtä paljon kuin korvauskelpoinen ala on pienentynyt vuodesta 2024 vuoteen 2025
- Pisimpään korvauskelvottomina ilmoitetut ensimmäisinä
- Lohkoa ei saa koskea ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta (raivattu 2022 jälkeen)
- Peruslohko on ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä
- Jaettava ala noin 4 500 hehtaaria
  - Pohjois-Suomen elinvoimakeskus noin 430 ha
  - Nivalan YTA noin 40 ha (pääosin v. 2006 perustettuja lohkoja)

15

Nuorten viljelijöiden tulotuen saaminen 2025

Edellytykset korvauskelpoisuuden myöntämiselle

- Tilalle on myönnetty nuorten viljelijöiden tulotuki vuonna 2025
- Lohko on ollut tuenhakijan omistuksessa tukihaun viimeisenä päivänä eli 17.6.2025
- Maankäyttölaji on pelto
- Peruslohko on ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä
- Ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta ei koske peruslohkoa
- Jaettava määrä noin 4 000 hehtaaria, kunta on yhteydessä tuenhakijoihin
  - Nivalan YTA noin 250 ha

Ensi vuodesta ei ole varmuutta, mutta MMM:n tiedotteen mukaan nuorille myönnetään myös ensi vuonna. Riippuu hakuasetuksesta -27.

16

Pysyvät nurmet

Nurmivuosien laskenta muuttuu

- Nurmi muuttuu jatkossa pysyväksi nurmeksi 7 vuoden jälkeen (aik. 5 vuotta)
  - Laskenta muuttuu vuodesta 2026 alkaen
- Jos ala on muuttunut pysyväksi nurmeksi vuonna 2025, se on pysyvää nurmea myös vuonna 2026

Ennallistamismenettely on otettava käyttöön, jos pysyvän nurmen määrä koko maan tasolla vähenee yli 10 % verrattuna vuoteen 2018 (aiemmin yli 5%)

17

Ehdollisuus

Puhdaskauralle helpotus viljelykiertovaatimukseen

- yksi- tai monivuotinen viljelykiertovaatimus ei koske tuotantosopimukseen perustuvan puhdaskauran tuotannon pinta-aloja
- puhdaskauraa saa jatkossa viljellä samalla alalla yli kolme vuotta peräkkäin

Luomutilat vapautuvat seuraavista vaatimuksista:

(ehtojen katsotaan täyttyvän luonnonmukaisen tuotannon viljelyn ehtojen kautta)

- Sängenspolttokielto
- Suojakaistavaatimukset
- Vähimmäismaanpeite
- Viljelyn monipuolistaminen/viljelykierto
- Pysyvän nurmen ennallistaminen, jos tulisi ennallistamisvaatimus

18

Viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierto

Joka vuosi pitää täytyä joko viljelyn monipuolistaminen TAI viljelykierrat (yksivuotinen ja monivuotinen)

- Voit vaihdella vuosittain kumpaa noudattaa

Vaatimuksista vapautuu, jos

- yli 75 % tilasi *peltoalasta* on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä
- yli 75 % tilasi *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa
- tilasi *peltoala* on enintään 10 hehtaaria
- tilasi maatalousmaa on luomussa

Vipuneuvoja avustaa viljelykierron ja viljelyn monipuolistamisen tarkastelussa

Vuodella 2026 uusi laskelma: Monivuotinen viljelykierto

19

Viljelyn monipuolistaminen

Peltoala 10-30 hehtaaria

- Viljelyksessä oltava vähintään kahta eri kasvia
- Pääkasvia saa olla enintään 75%

Peltoala yli 30 ha

- Viljelyksessä oltava vähintään kolmea eri kasvia
- Pääkasvia saa olla enintään 75% ja kahta pääkasvia yhteensä enintään 95 %

Noudata vuosittain viljelyn monipuolistamista TAI viljelykiertovaatimusta

20

Viljelykiertovaatimus

Yksivuotinen viljelykierto

- Yksivuotisten kasvien pitää vaihtua vähintään 33%:lla peltoalasta vuosittain

Monivuotinen viljelykierto

- Voit viljellä samaa yksivuotista viljelykasvia samalla alalla enintään kolme vuotta peräkkäin
- Vipu-palvelussa uusi karttataso ”sama 1-vuotinen kasvi 3 v. peräkkäin”
- **Monivuotinen viljelykierto on toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2026**

Noudata vuosittain viljelyn monipuolistamista
TAI viljelykiertovaatimusta

21

30 hehtaarin raja viljelykierron/viljelyn monipuolistamisessa

Jos tilan pinta-ala on 0-30 hehtaaria

- tilaan ei kohdistu ehdollisuuden valvontaa tai seuraamuksia viljelykierron ja viljelyn monipuolistamisen vaatimuksen osalta
- Jos haet kerääjäkasvien tukea, vaatimus tulee kuitenkin täyttyä
  - Viljelykierron ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus on ympäristösitoumuksen kerääjäkasvit toimenpiteen vähimmäistason vaatimus

22

Vieraslajit

- Hukkakauran ja jättiputken torjunta ehdollisuuden vaatimuksissa
Laki hukkakauran torjunnasta 185/2002
- Rikkakananhirssi ja viherpantaheinä uusina leviää suomessa
- Vieraslajit.fi (havainnot ja tietoa)

23

Ilmoita ylivoimaisesta esteestä viranomaiselle

- Voit säilyttää oikeutesi tukiin, jos et ole voinut noudattaa tukiehtoja tai hakea tukea ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi. Ilmoita tällaisesta tilanteesta kuntaan tai elinvoimakeskukseen, joka harkitsee, onko kyseessä ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde.
- Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Toimita samalla todisteet.
- Saat kunnasta tai elinvoimakeskuksesta tiedoksi etukäteiskannan siitä, onko kyseessä ylivoimainen este vai ei. Lopullisen, muutoksenhakukelpoisen päätöksen saat tukipäätöksessä.

24

Mikä voi olla tai ei ole ylivoimainen este?

Ylivoimaisia esteitä ja poikkeuksellisia olosuhteita voivat olla esimerkiksi

- tuensaajan kuolema tai pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan
- tilaan merkittävällä tavalla vaikuttava ankara luonnonmullistus tai ankara sääilmiö tai tuotantorakennuksen tuhoutuminen
- eläinkulcutauti
- koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen lähetyspäivänä

Ylivoimaisia esteitä tai poikkeuksellisia olosuhteita eivät ole

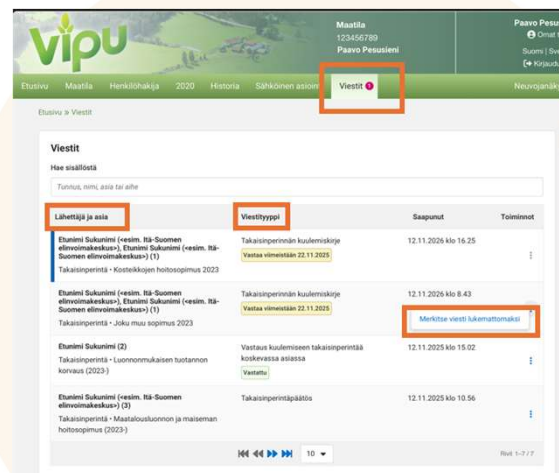
- Konkurssi, avioero, markkinahäiriö (esimerkiksi teurastamon vaikeus vastaanottaa eläimiä)
- tuenhakijan lomamatka, joka ajoittuu selvityspyynnön vastaamisen ajankohtaan
- hakemuksen myöhästyminen ohjelmiston tai laitteen vian vuoksi tai netin toimimattomuus

25

Kahdensuuntainen yhteydenpito

- Vipu-palveluun tulee uusi viestit-osio
  - Huhtikuun lopun versiossa
- Otetaan käyttöön takaisinperinnän kuulemiskirjeessä
  - Kuulemiskirje lähtee Suomi.fi-viesteihin JA Vipu-palvelun Viestit –osioon
  - Tuenhakija voi vastata kuulemiseen Vipu-palvelussa

26

Suomi.fi viestit

Huhtikuusta alkaen Suomi.fi -tunnistautumisen yhteydessä käyttäjä ohjataan ottamaan käyttöön suomi.fi -viestit-tili, jos sitä ei vielä ole

- Tili aktivoituu minkä tahansa kirjautumisen yhteydessä (esim. Vipu)
- Tiliä ei avata käyttäjän tietämättä vaan siitä kerrotaan tunnistustapahtuman yhteydessä ja pyydetään antamaan sähköpostiosoite viestien heräteilmoituksia varten

Jos haluaa edelleen paperipostina, suomi.fi tilin voi sulkea

- Poiston voi tehdä vuodeksi
- Suomi.fi-viestit-tili aktivoituu uudelleen vuoden määräajan jälkeen

Maataloushallinnosta suomi.fi-viesteihin postitetaan

- Tällä hetkellä valvonnan asiakirjat ja hukkakaurarekisteristä lähtevät asiakirjat
- Tavoitteena on ohjata vuoden 2026 aikana myös muut postitukset (takaisinperintä, päätöstulosteet) Suomi.fi-kanavalle

